

Kulttuurin taloudelliset vaikutukset

Keskuskirjastokokous 30.1.2014

Kirjastojen taloudellinen vaikuttavuus:
”Puhutaan rahasta”

Timo Cantell
Helsingin kaupungin tietokeskus
timo.cantell@hel.fi

Kulttuuripolitiikan vaiheet Euroopassa

**Ehkäisevä
kulttuuripolitiikka,
1940–60 -luvut**

**Kulttuurin demo-
kratisoimispyrkimykset
1960–70 -luvut**

**Taloudelliset
painotukset
1980–**

**Kulttuuri-
suunnittelu
1990–**

Kulttuuripolitiikan kolme dimensiota

**Taide-
politiikka**

**Kulttuuri-
teollisuus-
politiikka**

**Kaupunki-
politiikka**

Kulttuuripolitiikan kolme dimensiota

Taide- politiikka

Kulttuuripalvelujen perustava ydin, tekijä, joka ei aina herätä suuria otsikoita, mutta jota kautta arkipäiväinen laaja ja korkeatasoinen kulttuurin tarjonta ja harrastus kiteytyvät. Tämän turvaaminen ja kehittäminen on hyvin keskeinen osa kulttuuriasioista vastaavien tahojen tehtävää.

Kulttuuripolitiikan kolme dimensiota

Kulttuuri- teollisuus- politiikka

Kulttuuriteollisuus- ja kaupunkipolitiikka liittyvät läheisemmin kulttuurin kautta tavoitettavien välineellisten hyötyjen saamiseen. Vaikuttaminen esimerkiksi kulttuuriklusterin kehitykseen on osa kulttuuriteollisuuspolitiikkaa.

Kaupunki- politiikka

Paikkakunnan ulkopolitiikan, markkinoinnin, suur tapahtumat tuotannon tai eri kaupunginosien profiilin kohottaminen voidaan liittää kulttuurialan kaupunki-poliittiseen tehtävään.

”Pääomat liikkuvat, kaupungit eivät.”

Sharon Zukin

”Ihmiset liikkuvat, kaupungit eivät.”

Richard Florida

**Globaaleissa pääomien ja ihmisten virroissa
kulttuurialan merkitys kaupunkien ja
paikkakuntien kehityksessä on korostunut.**

**Kulttuuriala on noussut kaupunkien
kehityksen keskiöön niin taloudellisesti,
sosiaalisesti kuin imagollisestikin.**

**Kulttuuripolitiikassa vallitsee jännite
kulttuurin instrumentaalisten vaikutusten
(talous, työllisyys, yms.) ja toisaalta
autonomiavaateiden (*l'art pour l'art*,
ars gratia artis) välillä.**

Luovuuskeskustelu ja kaupungit

Neljä K:ta / Åke E. Anderson

Kultur

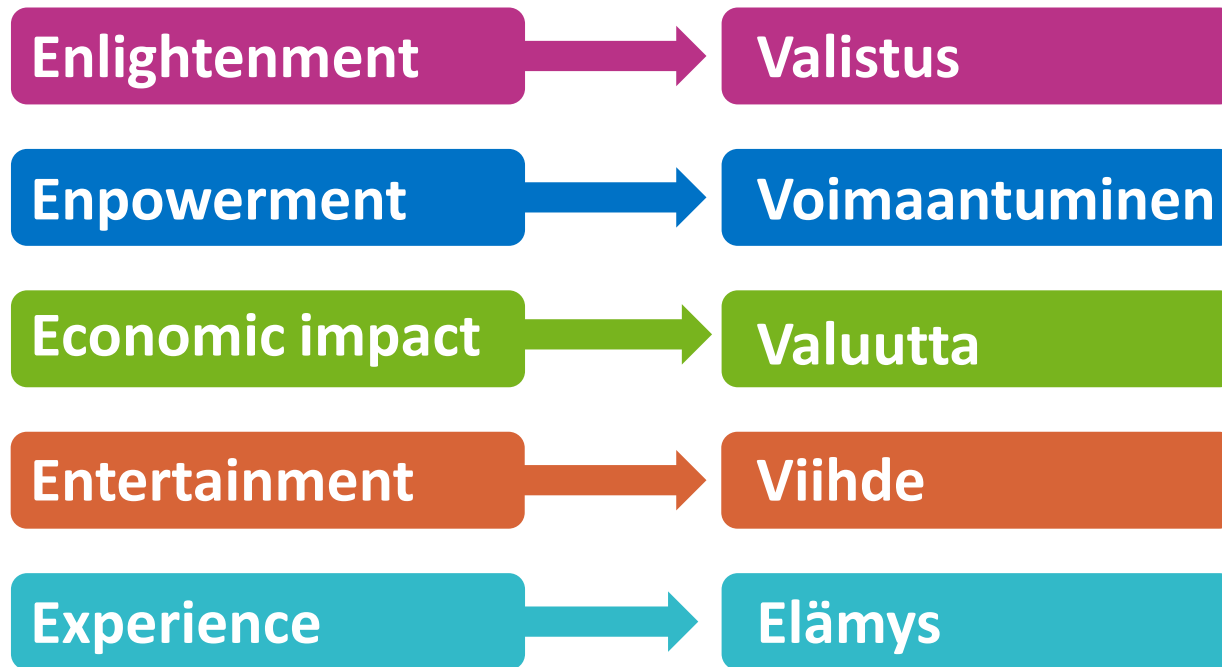
Kreativitet

Kommunika-
tion

Kunskap

Anderson, Åke E. 1985. Kreativitet - StorStadens Framtid. Värnamo: Prisma.

Kulttuuripolitiikan E:t ja V:t

*Lähde: Dorte Skot-Hansen (2005). Why Urban Cultural Policies?
In Eurocult21 Integrated Report, Jill Robinson (ed.) 2005. Helsinki: Eurocult21.*

Valistus

**Perinteinen sivistystehtävä.
Taidetta taiteen vuoksi.**

Voimaantuminen

- **Yhteisöjä ja yksilöitä vahvistavia merkityksiä.**
- **Kulttuuri osana sosiaalityötä, esimerkiksi sosiaalisen syrjäytymisen ehkäisijänä.**
- **Monikulttuurisuuden tulkitsijana ja tukijana.**
- **Nouseva merkitys osana hyvinvointiklusteria.**

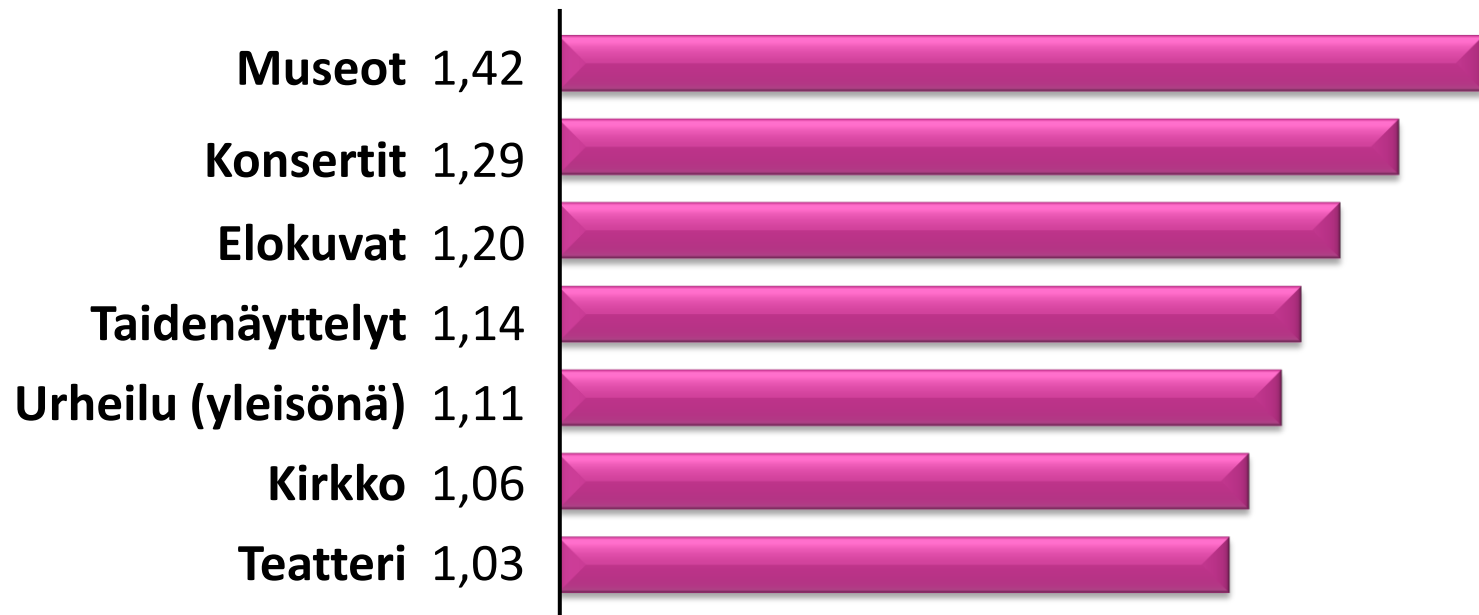

Voimaantuminen: terveysvaikutukset

- **Keskustelu kulttuurin terveysvaikutuksista.**
- **Assi Liikanen: Taidetta sairaaloissa ja hoitolaitoksissa.**
- **Markku T. Hyyppä: kulttuuriharrastusten merkitys pitkäikäisyyteen, erityisesti sosiaalinen pääoma.**
- **Benson Konlaan: kulttuuriharrastusten merkitys hengissä pysymiseen.**

Voimaantuminen: terveysvaikutukset

- Konlaanin tutkimuksissa seurattiin kuolleisuutta erilaisin tutkimusasetelmin. Vertailussa aktiiviharrastajat vs. harrastamattomat.
- Suurin turva seuraavassa järjestyksessä:

Valuutta

- Taloudellisten painotusten korostuminen 1980-luvulta lähtien.
- Painopisteenä instrumentaaliset vaikutukset.
- Kulttuuri taloudellistuu ja talous kulttuuristuu.
- Kulttuuriteollisuuden nousu.
- Huomion kohteena erityisesti seurannaisvaikutukset.
- Laaja keskustelu teemasta, myöhemmin kriittisempää ja realistisempaa otetta.

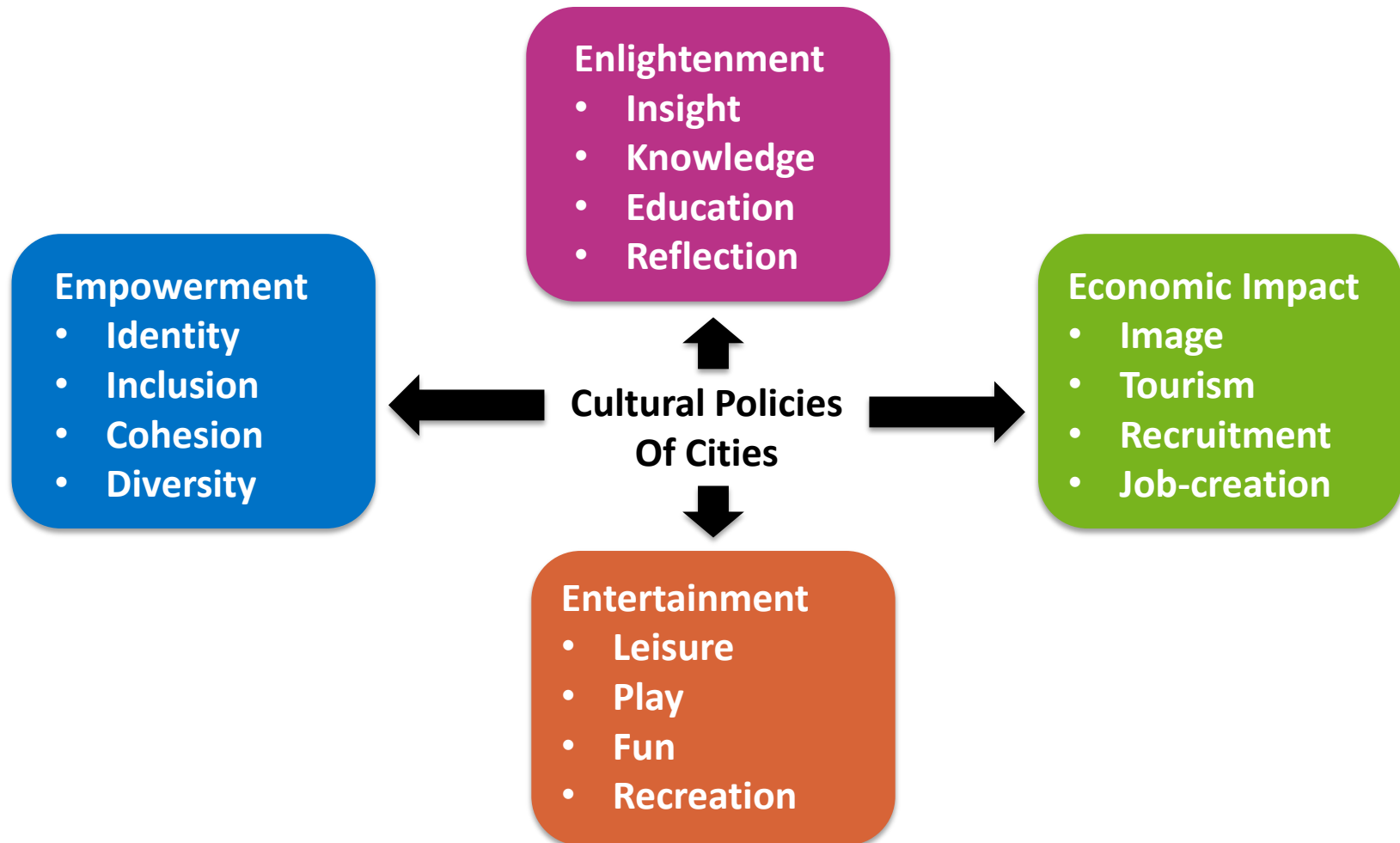
Viihde

- Kulttuuriharrastuksilla on ”sallittu” olevan myös viihteellistä merkitystä.
- Monet yleisötutkimukset osoittavat ihmisten hakevan vakavastakin kulttuuripalvelusta viihtymistä ja viihteellisiä piirteitä.
- Taidelaitokset ovat alkaneet tuottaa viihdettä.
- Yhteyksiä myös elämisyhteiskuntakeskusteluun.

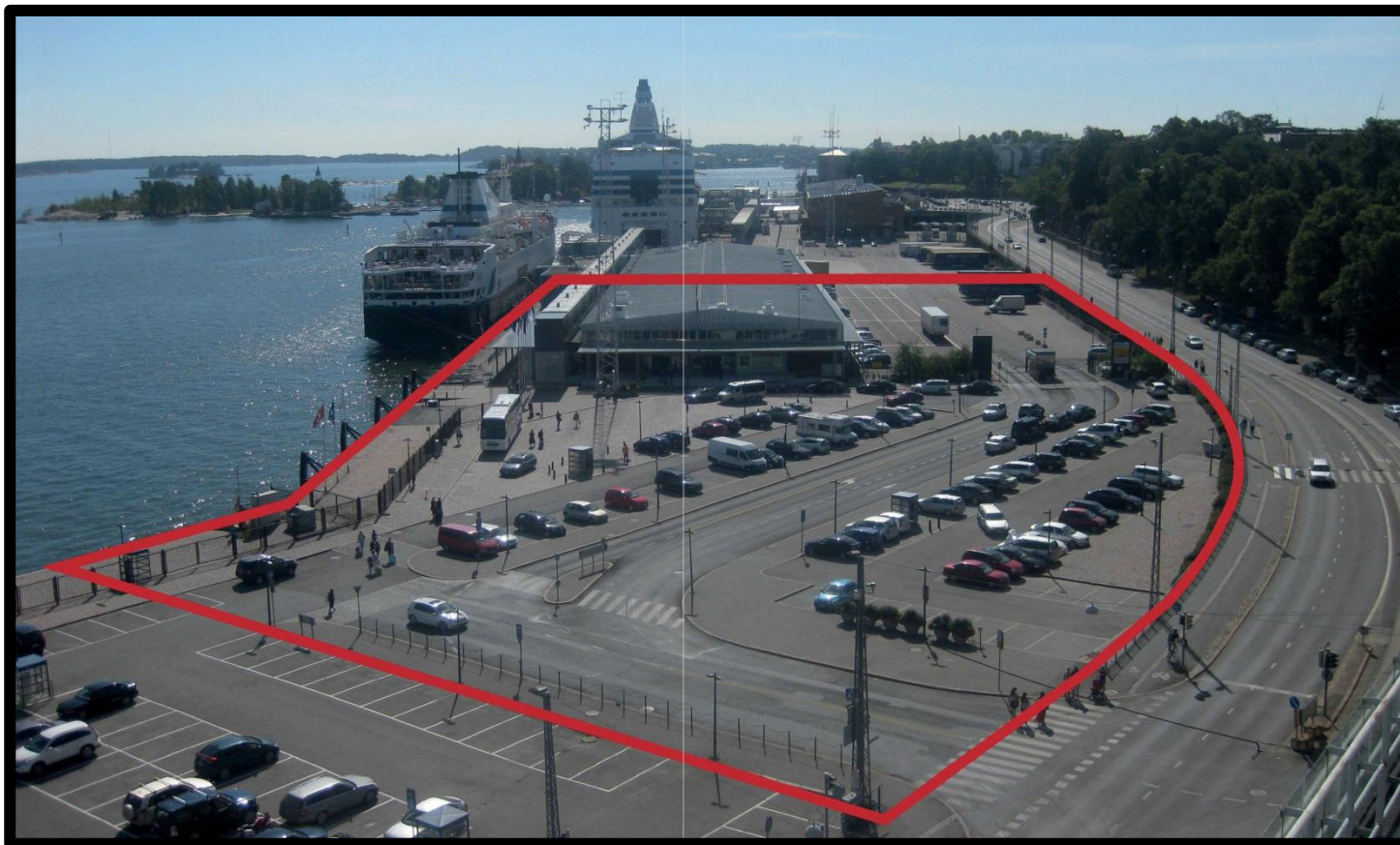

The Four E's –Rationales in Urban Cultural Policy

Dorte Skot-Hansen (2005) EURO CULT21

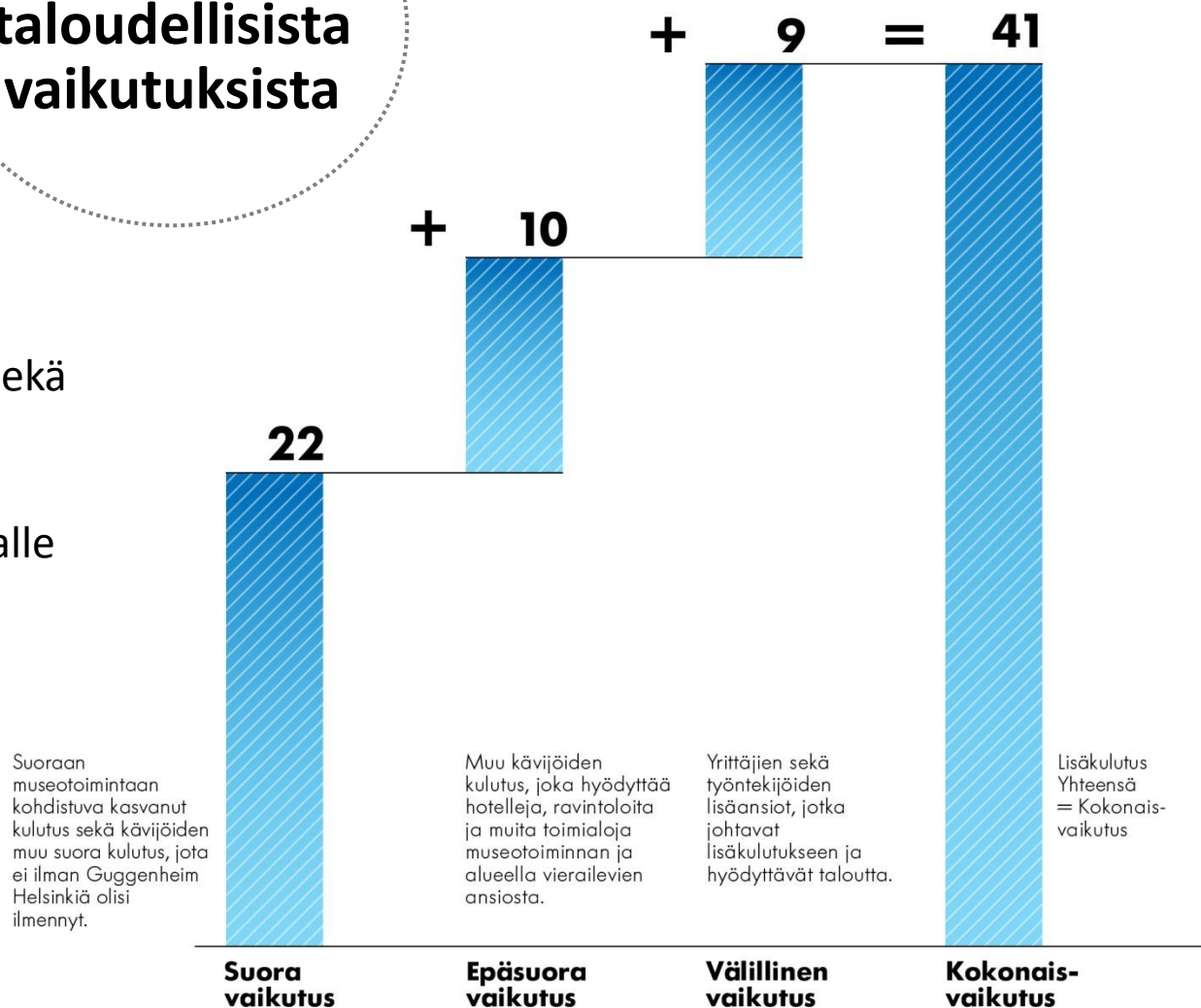
Guggenheim Helsinki Uudistettu ehdotus 2013

Mallinnus taloudellisista vaikutuksista

Kulutuksen kasvu johtaa suurempiin verotuloihin, sekä luo työllisyyttä Helsinkiin, muihin metropolialueen kaupunkeihin, Uudellemaalle sekä muualle Suomeen.

Toronton kirjasto- vaikutukset

Total direct benefit as much as \$500 per member

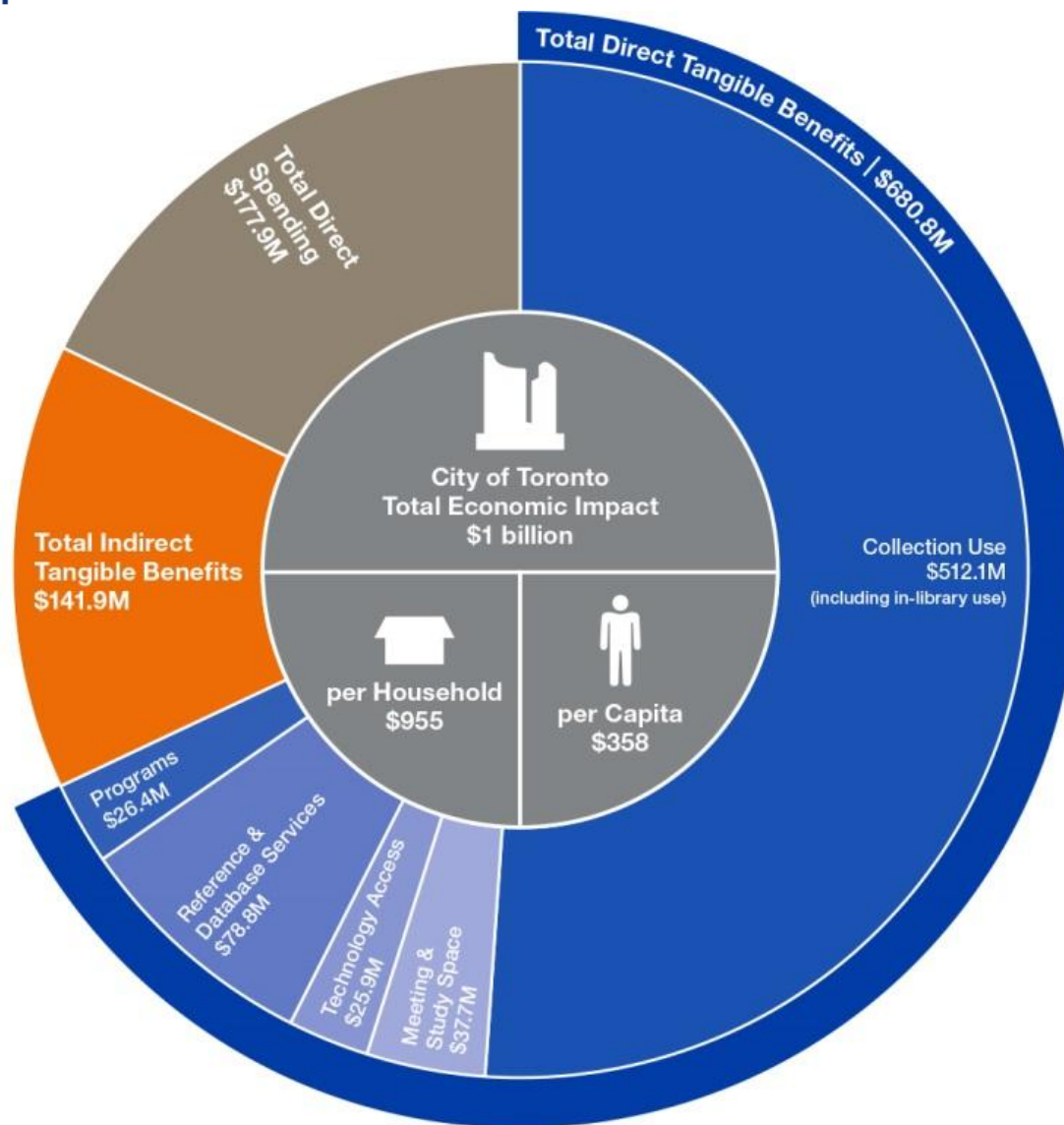
Exhibit 2

Based on up to **\$1 billion** in total direct benefits and
use of the library by **72%** of Torontonians.

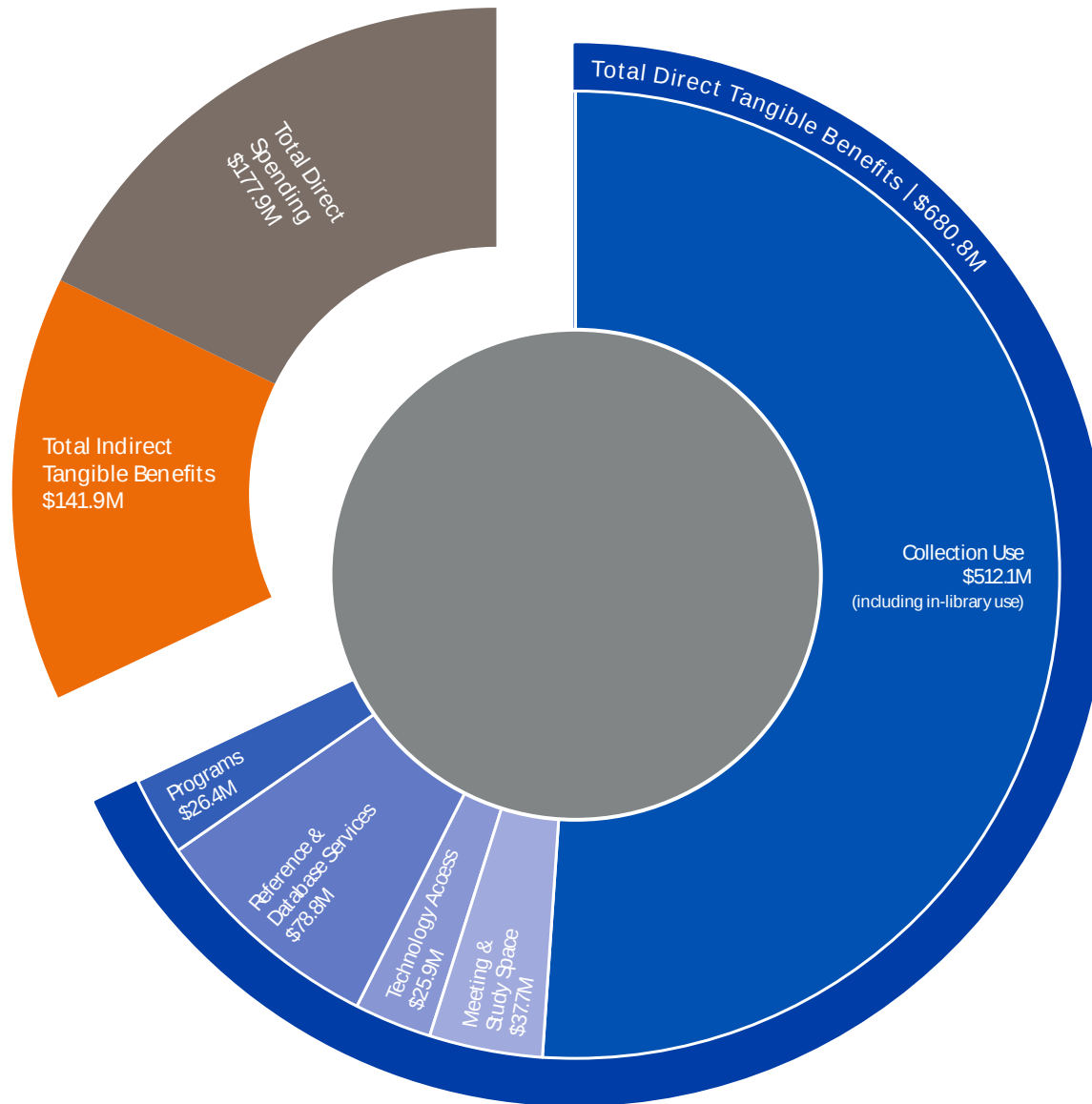
**Total direct benefit as much as \$500
per member**

For the 72% of Torontonians who use library services, the
total direct benefit is as much as \$500 (\$502.15) per library
member (**Exhibit 2**).

Toronto Public Library creates over \$1 billion in total economic impact

\$1 invested = \$5.63 of economic impact

Oppeja

- **Kulttuurin taloustiede vakiintunut ja legitiimi tarkastelutapa.**
- **Kulttuurin taloustutkimukseen liittyy ylilyöntejä ja epätarkkaa terminologiaa.**
- **Talousvaikutus on eri asia kuin taloudellinen hyöty.**
- **Kirjastoilla on taloudellista merkitystä, mutta kirjastojen merkitys ei ole yksinomaan taloudellinen.**

Kiitos!

Timo Cantell

Helsingin kaupungin tietokeskus

timo.cantell@hel.fi

050-3542937